

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

In Festo Conversionis S. Pauli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO CONVERSIONIS
S. PAULI.

CONCIO PRIMA.

Cadens in Terram, Actor. cap. 9.

Textus.

Peccata ipsa sunt Hominum Ruina, & Præcipitium.

Thema.

Ecce Saulus cadens in Terram, præcipitatus, humiliatus, confusus jacet. *Exordium.* Quid dejecit, præcipitavit, humiliavit, atque confudit? prostravit atque confudit ipsum peccatum, Sauli cordis durties, crudeliter Ecclesiam Christi persequentis. Audiamus Scripturam,

Act. 9. Saulus autem adhuc spirans minarum & cædis in Discipulos Domini, accessit ad Principem Sacerdotum & petiit ab eo Epistolam in Damascum ad Synagogas, ut si quos invenisset hujus via viros ac mulieres, victos perduceret in Jerusalem. Ipsa ergo

Peccata sunt peccantium ruina, ac præcipitium, ipsa peccata sunt virgæ, flagella, & fustes, quibus peccator cæditur; probemus Sacræ Scripturæ Textibus. *Iniquitates sua capiunt Impium, Textus Scriptura.* inquit Salomon Proverb. cap. 5. & lib. Sap. Cap. 5. *Funibus Peccatorum constringetur.* David in Psal. 35. canit: *Dixit injustus, ut delinquat in semetipso, non est Timor DEL. Peccatum,* dicit Moyses Deut. 29. *Radix est germinans sel, & amaritudines.* & Isaias 57. *Impii quasi mare, quod quiescere non potest.* Tandem S. Jacobus Cap. 1. *Peccatum, cum consummatum fuerit, generat mortem. Percipiamus Patres. Malorum omnium causa, constat esse Peccatum; Patres: ex Peccato tristitia, ex Peccato tumultus, ex Peccato bella, mor-*

T
bi,

S. Chryso-
stomus.S. Hierony-
mus.

S. Cyprianus.

Salvianus.

bi, atque omnes, quotquot nos premunt, passiones. S. Chryso-
stomus. Hom. ad Pop. 5. *Nostris peccatis barbari fortes sunt, nostris pec-
catis Romanus superatur Exercitus*, S. Hieronymus Ep. 2. *Hoc sunt
peccata lapsis, quod grando frugibus, quod turbidum sidus arbori-
bus, quod armentis pestilens vastitas, quod navigis seiva tem-
pestas, omnes scilicet bonorum operum fruges destruit, animi se-
cultates corrumpit, totum hominem ad interitum ducit.* S. Cypria-
nus Serm. 5. de lapsis: *ipse sese alligat peccator quisque cum pec-
cat, ipse sibi parat peccator, quisquis quid patitur, nos calamita-
tum nostrarum auctores sumus, nos adversum nos omnia facimus.*
Scribit Salvianus lib. 8. de divina Providentiâ. *Divinâ Dei Gratia
invocatâ, desuper Conceptus dabo.*

CONCEPTUS I.

Confirmatio
seu
Deductio.

1. Reg. Cap. 2. promittit Deus: *Quicumque glorificaverit me, glo-
rificabo eum, & addit. Qui autem contempnunt me, erunt ignobiles.*
Benè advertit Doctissimus S. Cajetanus, in formâ contextum
sonare debuisse: quia autem contempnunt me, contempnam eos; qui
glorificant Deum, promittit Divina Bonitas, quia reciprocè glo-
ficabit; qui autem contempnunt, non dicit, quia reciprocè contem-
net, sed inquit, *erunt ignobiles*, quia Peccator peccando seipsum
confundit, seipsum prostituit, cum offendit.

CONCEPTUS II.

Annis 38. Infirmus ad piscinam probaticam miser decubuit, ad-
nit Salvator etiam illius misertus, eum sanat, hâc admonitio
additâ: *jam noli peccare amplius, ne quid deterius tibi contingat.*
Joan. 5. S. Joannes Chryso-stomus optimè advertit, Christum
dixisse ad miserum illum, jam noli peccare amplius, ne deterius
quid tibi faciam, vel infligam, non enim ipse DEUS, sed nos pec-
cando nobis grandia mala, ruinam, & interitum procuramus,
concludit S. Joannes Chryso-stomus in Joannem: *Peccator ipse
generat vulnera, ipse se confodit.*

CO

CONCEPTUS III.

Expendebat Origenes hom. 24. in Matth. aliter DEum protulisse sententiam in justos, ac in malos & damnandos, aiebat: *Discedite à me maledicti in ignem æternum, qui paratus est Diabolo, & Angelis ejus.* Ad bonos & salvandos ait: *Venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi.* Notare libeat, Christum salvandos nominare *benedictos Patris* nempe in Patre cœlesti hanc gratiam acquirunt, ut filii æternæ hereditatis sint, & æternum permaneant, gaudiis cœlestibus sine fine fruantur. E contra damnandos, reprobandos, in ignem æternum conjiciendos, non dicit Christum damnandos, reprobandos à Patre, quasi mali, perversi, peccatores, ipsi sibi locum tormentorum præparent, ipsi se condemnent, abjiciant, reprobent, in ruinam & interitum inducant. Sic Conceptum subscribit Origenes: *Benedictionis quidem ministrator est Pater, maledictionis autem unusquisque est peccator, qui maledictione digna operatus est.*

CONCEPTUS IV.

Herodes Rex misère periit, & bestię instar crepuit, ut describit Flavius Josephus Antiquit. Judaic. Cap. 17. *Ipsa quoque verenda putrefacta scatebant vermibus, accedente sædâ, nec minus molestâ rentigine, non sine fœtore gravissimo.* Quid Herodem in funestum statum redegit? Matthæus Cap. 14. indicat Causalem: *Herodes tenuit Joannem, & alligavit eum.* Pulchrè desuper S. Petrus Chrysologus Serm. 94. *Qui vincula solverat peccatorum, peccatoris vinculis alligatur, & vincula venia, venia locum non reliquit.* Vincula injiciendo Joanni, vincula ipsemet sibi injecit veniæ: Joannem ligando, ipsemet se miserrimâ sorte vinculavit: Joannem medicum occidendo, seipsum Herodes æternum interemir. O Peccator! Peccatis tuis tu ipse tibi gladium fabricas, quo perfoderis: Venenum paras, quo occideris, & peris.

CONCEPTUS V.

Adam peccavit, fructum inibitum comedendo: vix peccatum perpetravit Adam, exilium quærit. *Abcondit se Adam & Uxor ejus à facie DEI.* Genes. 3. Quis in exilium detrudit Adam peccatorem? An severa Dei justitia? minimè misericors Deus in paradisum post raptum Adæ devenit, & inlclamat: *Adam ubi es?* Notat S. Augustinus, tom. 3. de Genesi. verba DEI: *Adam ubi es?* non indignantis, sed quærentis & hortantis verba fuisse; quærentis, ne erraret miser exul, hortantis, & monentis, ut revertatur & convertatur, Pœnitens gratiis novis fruatur: ipsemet ergo Adam peccato se detrudit in exilium, ipse se ruinavit & præcipitavit. Conceptum hunc subscribit Basilii Seleuciensis in Genes. *Illi rore percussi, seipsos transgressionis accusatores, in testes exhibitos, exilio suo suffragantur.*

CONCEPTUS VI.

David Psal. 36. canit. *Gladium evaginaverunt peccatores:* mox subdit: *Gladius eorum intret in corda ipsorum.* Euthymus hic per gladium peccata intelligit: *Insidia in ipsos peccatores vertentur:* gladiis, cultris, & armis innumeri sunt, qui sibi nocuerunt, carnifices proprii fuerunt; sic ut gladio, ut ense, cultro, peccator sibi ipsemet nocet, se interimmit peccator. Exemplum adducit Sacra Scriptura Judith. 13. Cap. Holofernes inter exanime cadaver prostratum jacet; quis interitum, ruinam cavavit, procuravit? Respondet S. Chrysologus Serm. 17. *Tota membra Hominis hosti suo, suam militant in ruinam.* Ipse Holofernes peccando ensẽ fabricavit, interitum, ruinam peccando cavavit, tota Holofernis membra ad suam propriam ruinam laborarunt: ipsemet Judith ad se invitat, & vires, quibus eum occidavit, mutuat, ipse nimis ebrietate locum præbuit gladio, libidine ardens, ferrum præbuit jugulo, sopor pavorem excidit, ebrietas tempus concessit, vinum lautius in luxuriæ obsequium haustum impedivit sensum, foeminae erexit animum temulentum & morti opportunam occasionem conciliavit Ignavia.

CON

CONCEPTUS VII.

Judæi Christo Domino nostro dederunt in manus arundinem. *Dederunt arundinem in dexterâ ejus*, Matth. 27. Ad quid dat arundinem in manus? præmittit *Evangelista*: *Illudabant ei, & exuentes eum, Chlamydem Coccineam circumdederunt ei, & plectentes coronam de spinis posuerunt super Caput ejus*. Post tam atrociam factam, & peccata grandia, dant Christo arundinem in manus: Arundo duplici rei deservit; pro calamo scriptorio, etiam pro baculo, & fuste, arundinem, calamum dant in manus Christo, quem adeo offendunt. *Quasi calamum*, inquit S. Chrysostomus in Matth. *dederunt in manu, ut peccata eorum conscriberentur*. Quasi baculum peccatores Judæi dant Christo in manus; quo ob scelera percutiantur, plectantur. Sic peccatores peccando calamum porrigunt, ad protocollum inscribuntur ad pœnam, baculum in manus porrigunt, Dei Judicis, qui rei plectantur puniantur peccata, peccatores ponunt.

CONCEPTUS VIII.

Murmuravit Maria contra Moysen fratrem suum, propter mulierem Æthiopsam, quam duxerat uxorem, murmure hoc completo, inquit Textus: *Nubes quoque recessit, qua erat super Tabernaculum*. Num. Cap. 12. vix nubes submota fuit: *Ecce Maria apparuit candens leprâ, quasi nix*. Quid Mysterii latet, quod nubes evanuit tunc, cum futurum erat, ut Maria leprâ, quasi nix candens appareret; Philosophi Conimbricenses Tract. 7. in lib. Meteor. Cap. 5. de nivis generatione docent: *Cum nubes in mediâ aëris regione, ob vehementem frigiditatem, antequam in aquam solvantur, congelascunt, nix efficitur*. Quando ergo Maria leprâ quasi nix candens apparuit, tunc nubes recessit, ut indicio esset, quod nix supplicii Mariæ, quod lepra deformabat, non è nube diei, sed ex atro & obscuro vapore injustæ murmurationis ejus descendit, & ortum habeat: Sic peccator ipse sui supplicii fit arbiter, & architectus.

CONCEPTUS IX.

Apud Isaiam Cap. 50. ad Peccatores inquit Deus: *Ecce vos omnes accedentes ignem, accincti flammis, ambulatis in lumine ignis vestri, & in flammis, quas succendistis.* Notate, non ait: *In lumine ignis mei, sed ignis vestri.* Peccatores enim ipsi sibi ignem construunt, quo conflagrant. Testes Sodomitæ: *DEUS pluit sulphur & ignem.* Genes. 19. Notate verbum *Pluit.* Pluvia unde oritur? est vapor è terrâ ascendens, qui sæpius condensatur, quousque resolutus in aquam, recidat eò, unde ascenderat. Quid peccatum fuit Sodomitarum? ardens & fetens ignis libidinis, iste ignis cælum petiit; *Clamor Sodomæ venit coram me.* Pluviam sulphuris & ignis, quam super Sodomam pluit, ipsi Sodomitæ causarunt, ignem luxuriæ sursum mittendo, qui eò, unde ascendit, recidit, auctores suos Sodomitas incineravit: Peccator ergo ipsi sibi carnitex, ipsi sibi cudit jacula, quibus confoditur, perimitur.

Epilogus.

Semper fuit, eritque verissima Aurei Oratoris præsentia: *Nemo leditur nisi à seipso.* Cui vel inter Ethnicos Romanæ Eloquentiæ Princeps Cicero subscribit. Lib. 1. Epist. ad Messinium. *Præter culpam & peccatum, accidere homini nihil potest, quod sit terribile aut pertimescendum.* Quæ si veritas cordi nostro altè infideret, amœnos lætosque duceremus dies, & paradysum in lachrymarum valle inveniremus: Sapientissima illa Siracidis vox mentibus nostris inhæreat: *Fili, quasi à Facie Colubri fuge peccata.* Peccatum enim, quod in Protoparentes serpsit per colubrum, tibi dulce propinabit venenum, morfu infelici pervertet in Saulum, ut casu graviore, in terram horroris, & vastæ solitudinis præceps ruas. Amen.

IN FESTO CONVERSIONIS
S. PAULI.

CONCIO SECUNDA.

*Circumfulsit eum lux de cœlo, & cadens in terram, Textus:
audivit vocem dicentem sibi: Saule, Saule! quid me
persequeris? durum est tibi contra stimulum calcitrare.
Act. c. 9.*

Peccatores, cum quibus Deus longè dissimu- Thema.
lat, tandem severissimè punit.

Pertinaciter in malitiâ suâ, ac crudelitate contra Chri- Exordium.
stianos perseveravit Saulus, clementer Altissimus ali-
quamdiu indulgit, tandem induratum, fulmine de cœ-
lo in terram severissimè prostravit. Discamus hinc,
Peccatores, cum quibus Deus aliquamdiu dissimulat,
tandem severissimè puniri. Constat Scripturæ textibus. *Nequitia* Textus Sa-
in Habitaculis eorum, veniet mors super illos, & descendent in in- cræ Script.
fernum viventes. Ps. 54. Dominus justus concidit cervices peccato-
rum. Ps. 128. Ne dixeris, peccavi, & quid mihi triste accidit? Altis-
simus est patiens redditor, vindicans vindicabit. Ezechiel. cap. 5.
Ducunt in bonis dies suos, & in puncto ad inferna descendunt. Job. 21.
Audiantur Patres: Altissimus est patiens redditor, patiens dicitur, Patres.
quia peccata hominum & patitur, & reddit, nam quos diu, ut S. Grego-
converiantur, tolerat, inconvertos gravius damnat; Scribit S. Gre- rius.
gorius Papa. hom. 13. in Evangelia. Tempus, quod ad parcendum pie-
disposuit; còstrictius ad feriendum vertit. Idem. hom. 11. super Eze-
chielem. Numquid proluxa misericordia potest Deo auferre justitiam? S. Augusti-
quantiò enim diutius expectat, tantiò gravius vindicat. Inquit S. Au- nu.
gustinus ferm. 101. de Tempore. Et iterum in Psal. 9. Nemo grate
tur homini, qui prosperatur, cujus peccatis deest ultor, major hæc ira
Dei

Dei est. Grandis dilatio Justis facit esse Judicium Dei, & digniorum Peccatorum interitum. Imperfect. hom. 19. in Matth. *Deus, quibus indulgere videtur, quibus parcere, molles venturis malis servat.* Scribit Seneca. de Provid. Cap. 2. *Divina enim vindicta oculis, non perpetuo dormitat.* Concludit Nicephorus hist. lib. 6. *Implorata Deo ope desuper Conceptus pandam.*

CONCEPTUS I.

David Psal. 57. severissimum Judicium prædicit induratis Peccatoribus: *In corde iniquitates operamini in terrâ, injustitias manus vestrae concinnant, erraverunt ab utero, locuti sunt falsa: in ira absorbet eos.* Notare libeat Prophetam Dei iram aquæ stanti, lacu piscinæ comparare. Cur aquæ stanti? Experimentiâ teste, aquæ stantes, ut sunt lacus, piscinæ, varios impetus sustinent, à ventis vehementibus, à validis procellis concussæ, exagitatae steterunt suâ spherâ se continuerunt, non se effuderunt; contingit autem ut stagna vel piscinæ aliquæ erumpant, agrum effringant, prophanæ damna faciunt, crassissimas arbores è radice eruant; sic Deus, longo tempore indulgit, malitiis connivebat, tandem excandescit. *In ira absorbet eos.* Peccatorem induratum severissimè obruet, prostrat, sternet, annihilabit, *In ira absorbet eos.*

CONCEPTUS II.

Doctissimus Le Blenck in Psal. 9, inquit. *Malitia summum est Mali Malum.* Cœlum, quò magis Pacatum ac serenum sua vitæ luxit, eò communiter validius excandescit, intensiores, graviores tempestates, fulgura, & tonitrua terræ fructus conquassant, & devastantia iratum dejicit. Firmamentum quò magis quietum pacatum consistit, eò vehementius ventis reboat, & murmurant impetuoso flatu quasi furente spiritu, durissimas quercus concussit, sternit, navigia vertit, & submergit. Mundus mare est, sicut qui in hoc mundo longis annis pessimè agunt, scelera atrocissima committunt, nullum ventum contrarium sentiunt, tempestatem non veritatum, & justæ punitionis non patiuntur, malicia hæc contra ventis divinæ, summum malum comminatur, veniet Deus ultor

ut horrida tempestas vehementius, gravius, validius excandescet, sic peccatorem puniet, & percutiet, interimet, annihilabit; subscribit Conceptum hunc patientissimus Job. Cap. 4. *Flante Deo peribunt.*

CONCEPTUS III.

Vindicta Divina arcui & sagittæ comparatur: *Dedit eis signum, ut fugiant à facie arcus.* Psal. 69. *Sagittæ tuæ infixæ sunt mihi.* Psal. 37. Cur arcui, aut sagittæ? Arcui doctissimus Symbolista hoc Lemma subscribit: *Retentus vehementior.* Arcus, quò diutius non est attractus, expansus, dum tandem attrahitur, eò vehementius repercutit, & evibrat: Sagitta à manu fortiori, & longo tempore ferratâ, dum ejaculatur, validius ejicitur, tangit, & ferit lethaliter. Ad scelera tua, ô Homo! arcus Divinæ vindictæ tot annis remissus consistit, manus Dei non est extensa, ut puniat, ut feriat; si tandem Deus arcum vindictæ extendet, sagittas iræ suæ evibrabit, proh! vehementissimè evibrabit, tanget & feriet lethaliter & fataliter. Teste David Psal. 126. *Sicut sagittæ in manu potentis, ita filii excussorum.*

CONCEPTUS IV.

Jonathas Davidi signum prædicit, aut gratiæ, aut iræ permaximæ Saulis; 1. Regum 20. *Sedebis ad fontem in agro, & ego jaciā sagittas tres, quasi me ad signum probarem, si dixerō, sagittæ intra te sunt, veni, pax est, & nihil mali, si autem locutus fuero puero, sagittæ ultra te sunt, vade in pace, quoniam dimisit te Dominus.* Mirabile, sagittæ intra David bonum significabant, & gratiam Regis; sagittæ ultra David, pessimum significabant, implacabilem iram Regis, ruinam & interitum Davidis. Ira Dei comparatur sagittis, quibus peccata hominum ferit, ac punit, peccasti, & sagittæ Divinæ punitionis intra te sentis manum Dei punientem & castigantem; bonum signum: percutit Deus, ut sanet, corrigit, ut salvet; ast peccas, & sagittæ vindictæ Divinæ ultra te sunt, Deus connivet, dissimulat, non ferit, non punit; hoc signum est pessimum, puniet tandem gravissimè & fataliter. Expertus Absolon.

CONCEPTUS V.

Absolon tribus lanceis confossus perit; 2. Regum 18. uno sustulisset:

cisset: Cur ergo tribus lanceis confoditur? gravissimè, longotempore peccavit Absolon, superbissimè vixit, fratrem uterinum occidit, contra parentem proprium rebellavit: non legimus, infirmitate aliqua, aut infortunio Absolonem Deum castigasse, longo tempore sceleribus conniverat Deus, moram indulgit: tandem exarsit in iram, justus ultor, ferit, punit Absolonem, ast non simpliciter, sed quadruplo, non unâ, sed tribus lanceis transfoditur, infamis publicarius pendet in quercu, sepulturâ asini sepelitur, lapidibus nempè obruitur cadaver exanime, anima ad tartara detruditur. *Deus quibus indulget, molles venturis malis servat.*

CONCEPTUS VI.

Isaias Cap. 6. narrat, ignito carbone linguam suam mundum vindicem genium, causâ: remissus erat Propheta in corripiendo arguendo sceleratos, sine morâ punit Deus errantem, delinquentem. Dives epulo gravius linguâ suâ deliquit: *Epulabatur quotidie*. eâ 15. Statim Deus helluonem non punivit, longo indulgit tempore; exarsit tandem Dei vindicta, punit sceleratum, sed quomodo quam severissimè, absque misericordiâ: *Mortuus est dives, & sepultus est in Inferno: & una gutta refrigerii denegatur in aeternum. Grandis dilatio justius facit esse judicium Dei, & digniorem peccatorum interitum.*

CONCEPTUS VII.

De irato Numine canit David: *Exacerbavit Dominum peccatum secundum multitudinem iræ suæ non quæret.* Ergo nō & in hoc peccatore peccatorem, cui longo tempore patienter connivebat DEUS, specialem ac fatalem iram tandem demonstravit, quia eum non curabit amplius? omnino, in hoc, quia quæret, non curabit amplius, maximè iratum se DEUS exhibebit. Explico me similitudinibus: Si pastor ovem errantem amplius quærit, nec voce, nec minis adducere conatur, ovis errantis casus fatalis est, ruina & interitus præforibus, et Paterfamilias filium protervum amplius non corripit, castigat, vias suas perverfas ambulare sinit, signum est, quod exhereditat eum, abjiciet illum, filium suum esse negabit. Si Medicus infirmum

patientem amplius non curat, vulnera ejus, nec urit, nec secat amplius, desperatum est cum tali, pro mortuo habetur. Peccator obstinatus, longo tempore in malitiâ suâ perseverans, est ovis errans, pastor bonus est mitissimus Deus; ovem errantem peccatorem in malo longè perseverantem, pastor hic optimus Deus, amplius non quærit, pœnis & tribulationibus reducere ad meliorem frugem minimè conatur, sed finit in malitiâ sua errantem ovem, error hic est fatalis, sicut ovis, quæ periit. Peccator est filius prodigus, Deus ter Optimus Pater amplius pœnitentiis ac miseriis non corrigit, sed in perversitate suâ impunitum tolerat; Signum est, quòd tandem abjiciet, & exhæreditabit. Peccator est infirmus patiens, tot vulneribus, quot sceleribus saucius; peritissimus Medicus Deus, non punit, non urit, non secat, tandem ut putridum membrum finaliter abjiciet.

Anatomicus oculum lusciniæ in partes secabat, rectè tunc *Epilogus.* pervolabat Corvus, cui adstantes inclamaverunt; *Cavete Corvi:* si ita delicatum tractas lusciniæ oculum, quomodo non secabit longo vitæ tempore rapacem corvum: hic anatomicus Deus est, provocatus tandem ad justam vindictam, corvum peccatorem induratum, quàm durè tractabit. Ergo dum tempus habemus, recedamus à malo, Pœnitentiis malum retractemus. Concludo cum Petro Damiano lib. 4. Epist. 15. *Qui semet ipsum perfectiè dijudicat, iudicium non expectat, perfectè autem se judicare est, & deprehendenda non agere, & qua econtra sunt, timide retractare.*

II 2

IN

IN CONVERSIONE S. PAULI. CONCIO TERTIA.

Textus. *Vade, Vas Electionis est mihi iste.* Act. 9.

Thema. Pœnitentia Deum summè propitium, & amorosum reddit.

Exordium.

M

Agnus Christi adversarius, Ecclesiæ persecutor Saulus fuit, & tamen factus est charus Dei amicus, Ecclesiæ magnus Apostolus, & veritatis Catholicæ singularis Doctor. *Vade, vas Electionis est mihi iste, ut portet nomen meum coram gentibus, & Regibus.* Act. 9. Quid que-

so inter charos Filios Dei, inter dilectos Discipulos, inter electos Apostolos, constituit Saulum? constituit nobilis Pœnitentia, sincera ad Deum conversio. *Domine, quid me vis facere?* discimus ex hinc Pœnitentia reddit Deum summè propitium, amorosum, & affectuosum. Patet ex Sacra Scriptura. *Hic peccatores recipit, & mandatum cum illis.* Luc. 15. *Sacrificium Deo, spiritus contribulatus, cor contritum & humiliatum, Deus non despicies.* Ps. 50. *Pœnitentibus autem dedit viam iustitiæ & confirmavit deficientes sustinere, & destitit illis sortem veritatis.* Eccles. cap. 17. *Cumque quaesieris ibi Dominum Deum tuum, inuenies eum, si tamen toto corde quaesieris, & tota tribulatione animata tua.* Deuteron. cap. 4. *Convertimini ad me, ait Dominus Exercituum, & convertar ad vos.* Zach. cap. 1. *Audiamus SS. Patres. Iustitia de celo prospexit, tamquam Dei dicens, peccatum huius homini, quia ipse agnoscit, conversus est, ad puniendum peccatum suum, convertar & ego ad liberandum eum.* S. Augustinus super Psal. 84. *Ille, qui nos malos tolerat, non dubium est quin conversis clementer ignoscat.* S. Ambrosius de Summo Bonorum super Lucam scribit. *Novit Deus mutare sententiam, si tu veris mutare delictum.* Aurea sunt verba S. Gregorii cap. 52. *Fit plerumque gratior Deo, amore ardens vita peccatorum, quam in securitate torpens innocentia.* Unde exclamat S. Cyprianus. de Laud. Pœnit. *O pœnitentia! quid de te novi referantur*

Textus S. Scripturae.

Patres.
S. Augustinus.

S. Ambrosius.

S. Gregorius.

S. Cyprianus.

omnia tu ligata solvis, omnia clausa tu reseras, omnia adversa tu mitigas, omnia contrita tu sanas, omnia confusa tu lucidas, omnia desperata tu animas. O *Pœnitentia!* exclamat S. Chrysoſtomus, S. Chryſoſto-
 Serm. de Pœnit. *Miſericordiæ Mater*, per te ſubitò rapuit latro-
 nem Chriſtus ad Regnum, per te David poſt flagitium felix iterum
 recepit Spiritum Sanctum. Concludo cum S. Anſelmo, in Epist. 1. ad S. Anſelmus.
 Corinth. Cap. 11. *Certat vindicta divina, ſi converſio præcurrat*
humana. Imploratâ S. Spiritûs gratiâ deſuper Conceptus de-
 ducam.

CONCEPTUS I.

S. Joannes Baptiſta, ad Chriſtum & gratiam divinam Judæos de-
 ducere laborans, concionem & exhortationem ſuam orditur à
 pœnitentiâ: *Pœnitentiam agite*, Marci Cap. 3. Cur à Pœnitentiâ
 incipit? utique & operibus miſericordiæ, & juſtitie, ut eleemo-
 ſynis, oratione, & jejunio, Chriſti gratia impetratu, & acqui-
 ritur; Cur ergo non incipit Orationem ſuam ab operibus charita-
 tis, pietatis, vel miſericordiæ, ſed à ſacrâ pœnitentiâ? *Pœniten-*
tiam agite. Ad captum meliorem, moralitate ſequenti me explico,
 ac declaro: Qui cohortem militum antecedit, Dux & Generalis
 omnium ſupremus agnoſcitur: Joannes Baptiſta Judæos ad Chri-
 ſti gratiam deducere volens, omnium primò incipit à ſacrâ pœ-
 nitentiâ, pœnitentiam omnibus aliis virtutibus & bonis operi-
 bus præponit; intelligamus exinde, Pœnitentiam inter virtutes
 maximam, ducem & generalem eſſe, quæ ad Chriſti gratiam ac-
 quirendam, ad DEI amorem & affectum perfruendum, hominem
 deducit.

Confirmatio
 ſeu
 Deductio. J

CONCEPTUS II.

Lege veteri, leproſum tangere prohibitum erat. Num. 5. *Præ-*
cipe filius Iſrael, ut ſeparent de caſtris hominem leproſum. Chriſtus
 Matth. Cap. 8. leproſum in viâ, non tantum tangit, imò manu
 extenſâ, amicabiliter ſuſcipit: ſic Textus: *Extendens Jeſus Ma-*
num, tetigit eum. Quid designat leproſus, & quid designat, quòd
 Jeſus.

U 3.

Jesus eum manu extenta suscipiat? Leprosus designat hominem peccatorem. Ita Paschasius, Lib. in Matth. *Apertissime per unum, lepra maculis conspersum, unitas credentium ostenditur, peccatorum Maculis conquinatorum.* Extendere ad aliquem benevolentiam, signum est amicitiae, & affectus, conversio leprosi ad Christum, figura peccatoris, poenitentiae lamentis, ad Christum se convertentis: Leprosus ad Christum se convertentem, Christi opem, & auxilium implorantem, misericorditer tangit, benignam manum suam gratiosam extendit, in signum, Deum specialem amicum fieri, gratis & favoribus addictum reddi, si per Poenitentiam sinceram, ad Deum se converterit, opem divinam imploraverit. Testis filius prodigus.

CONCEPTUS III.

Prodigum filium suum exosculatur Pater; *Accurrens cecidit super Collum ejus, & osculatus est eum.* Luc. 15. Sufficit, quod in Deum receperit prodigum; quod & deosculatus sit ipsum piissimum pater, excessum amoris, gratiae & favoris designat. Prodigum versus, figura est poenitentis, contrito corde ad Deum se convertentis peccatoris; talem non modo recipit, sed & deosculatur piissimus Deus, excessivè amat, diligit, ac fovet. Hoc insinuat Textus Ecclesiastici Cap. 32.

CONCEPTUS IV.

Dicit Salomon, Ecclesiastici cap. 32. *Verecundia praebet gratiam, & pro reverentia accedet magna gratia.* Per verecundiam, poenitentia intelligitur, Cor inquam super Peccata contritum, & humiliatum sincerè conversum, Poenitentem accedet bona gratia bona, id est, duplex gratia, specialis inquam Dei favor & affectus, id efficacibus verbis exprimit S. Lucas Cap. 15. *Majus gaudium erit in caelo, super peccatore poenitentiam agente, quam super novaginta novem justis, qui poenitentiam non indigent.*

CON

CONCEPTUS V.

Sponsa perdidit Dilectum suum, iterum invenit. *Inveni, quem diligit anima mea.* Cant. 3. Quo medio invenit? dicit Cant. Cap. 5. *Manus meae distillarunt myrrham.* Myrrha amara, symbolum est poenitentiae, poenitentiam invenitur Christus per peccata perditus; signanter notandum, invenitur per poenitentiam Christus ut Sponsus, ut Sponsus dico, totus affectuosus, amorosus, adiectus.

CONCEPTUS VI.

Ovem perditam bonus pastor ut invenit, in humeros levavit, & deportavit: ante se deducere suffecisset, quod planè in humeros levet, & deportet, nimium est, Quid hæc sollicita bajulatio significat? explico me Moralitate: Mater proli affecta, ut affectum & amorem suum exprimat, demonstret, parvulum non tantum manuducit, sed etiam in humeros levat, & cautè deportat; Ovis errans symbolum est peccatoris, *Erravi sicut ovis, quæ perivi.* Psal. 118. erravit peccator, per varios lapsus, invenitur per poenitentiam & conversionem, inventam ovem humeris deportat pastor, ad innuendum, sincerè conversum Poenitentem quam maximè amat Deus, humeris deportat, per excessum diligit, & affectus est.

CONCEPTUS VII.

David Regno expulsum, iterum Regno restitutum, per tribum *Epiloga.* Juda, legimus 2. Reg. c. 19. Quid Regno expulit? Peccatum adulterii, & homicidii, restituit tribus Juda. Juda idem significat, quod confessio, poenitentia: discamus hinc: per peccatum, qui excidimus regno gratiæ, convertamur, poeniteamus cum Paulo, & gratiæ pristinæ restituemur, amorem & favorem Dei poenitentes inveniemus. Amen.

FEBRU.